



Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2019. gada 19. novembrī
(OR. en)

14249/19

POLGEN 184
POLMAR 11
CLIMA 306
COMAR 17
CONUN 151
ENER 506
ENV 932
MAR 173
MARE 26
PECHE 511
RECH 497
RELEX 1066
TOUR 22
TRANS 541

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 13845/19

Temats: Padomes secinājumi par okeāniem un jūrām

Pielikumā pievienoti minētie Padomes secinājumi par okeāniem un jūrām, ko Padome (Vispārējās lietas) pieņēma 2019. gada 19. novembrī.

Padomes secinājumi par okeāniem un jūrām

Eiropas Savienības Padome,

ATGĀDINOT:

- Padomes 2008. gada decembra, 2009. gada 16. novembra, 2010. gada 14. jūnija, 2011. gada 19. decembra, 2012. gada 11. decembra, 2013. gada 25. jūnija un 2014. gada 24. jūnija secinājumus par integrēto jūrlietu politiku ¹;
- Padomes 2016. gada 20. jūnija secinājumus par Arktiku ²;
- Padomes 2017. gada 3. aprīļa secinājumus "Starptautiskā okeānu pārvaldība – mūsu okeānu nākotnes veidošanas darbākārtība" ³;
- Padomes 2017. gada 26. jūnija secinājumus par zilo izaugsmi ⁴;
- Padomes secinājumus par Eiropas Savienības Jūras drošības stratēģijas (ESJDS) rīcības plāna pārskatīšanu (2018. gada 26. jūnijs) ⁵;

1. UZSVER, ka klimata pārmaiņas ir tiešs un eksistenciāls apdraudējums dzīvībai okeānos un jūrās visā pasaulē; UZSVER, ka ilgtspējas principi, tostarp piesardzības princips, ir Eiropas politikas jomu pamatā; AKCENTĒ to, cik svarīga ir holistiska, integrēta un uz zinātnei balstīta politika okeānu jomā; UZSVER – ar okeāniem un jūrām saistītie jautājumi ir jārisina vietējā, valsts, reģionālā un globālā mērogā; UZSVER, cik svarīgi Eiropas ekonomikai un nodarbinātībai ir sekmēt – izmantojot Savienības integrēto jūrlietu politiku un dalībvalstu politiku – ilgtspējīgu to ierasto un jauno ekonomikas nozaru attīstību, kuras saistītas ar okeāniem, jūrām un piekrastēm;

¹ 16503/1/08 REV 1, 15175/1/09 REV 1, 10300/10, 18279/11, 16553/12 + COR 1, 10790/13 un 11204/14.

² 10400/16.

³ 8029/17.

⁴ 10662/17.

⁵ 10494/18.

2. ATZĪST – lai okeānu veselības stāvokļa pasliktināšanos pavērstu pretējā virzienā, saglabātu to ekosistēmas un ilgtspējīgi izmantotu jūras resursus ar mērķi nodrošināt veselīgus un noturīgus okeānus, būs vajadzīgas dziļas pārmaiņas, tostarp sabiedriskas un ekonomiskas pārmaiņas;
3. VĒLREIZ APSTIPRINA, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija (*UNCLOS*) nosaka tiesisko regulējumu, pēc kura jāveic visas darbības okeānos un jūrās;
4. ATZINĪGI VĒRTĒ ES un tās dalībvalstu lomu okeānu izvirzīšanā par globālu politikas prioritāti un starptautiskas sadarbības un koordinācijas sekmēšanā visos mērogos, jurisdikcijās un nozarēs, tostarp ar ANO, *FAO*, SJO un SDO un attiecīgu daudzpusēju nolīgumu starpniecību, lai veicinātu okeānu ilgtspēju; ATGĀDINA, ka šajā sakarībā svarīga ir reģionālā sadarbība;
5. UZSVER tīru, veselīgu un produktīvu okeānu nozīmi, kuru ekosistēmas tiek saglabātas un kuru resursi tiek ilgtspējīgi izmantoti, lai sasniegtu Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam mērķus; IZCEĻ 14. IAM (dzīvība ūdenī), kurš ir neatņemama Programmas 2030. gadam sastāvdaļa un kura mērķis ir saglabāt un ilgtspējīgi izmantot okeānus, jūras un jūras resursus ilgtspējīgas attīstības labā; UZSVER, ka papildu uzmanība būtu jāpievērš tam, lai sasniegtu mērķus, kuri jāpanāk līdz 2020. un 2025. gadam, tostarp izmantojot reģionālās jūras konvencijas, reģionālos rīcības plānus, reģionālās zvejniecības pārvaldības organizācijas un to pēcpasākumu un pārskatīšanas mehānismu; UZSVER, ka Starptautiskās okeānu pārvaldības darbākārtība mūsu okeānu nākotnes veidošanai ir neatņemama daļa ES atbildē uz Programmu 2030. gadam;
6. AR LIELĀM BAŽĀM NORĀDA, ka Eiropas reģionālo jūru sasilšana notiek straujāk nekā vidēji citur;
7. ATZĪST, ka okeānu veselības stāvokļa un produktivitātes pasliktināšanās atstāj īpašu ietekmi uz vismazāk attīstītajām valstīm un mazajām salu jaunattīstības valstīm, kuras pārtikas nodrošinājuma un ilgtspējīgas ekonomikas attīstības ziņā ir atkarīgas no jūras resursiem;

8. ATZINĪGI VĒRTĒ 2019. gada maijā apstiprināto *IPBES* Globālo novērtējuma ziņojumu par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem; PAUŽ DZIĻAS BAŽAS par satraucošo informāciju attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības, tostarp jūras un piekrastes ekosistēmu, stāvokli; UZSVER, ka daudzie cilvēku radītie faktori, kas izraisa klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības zudumu un okeānu degradāciju un noplicināšanu, ir saskaņoti jārisina steidzamā kārtā;
9. UZSVER aizsargājamo jūras teritoriju noteikšanu un efektīvu pārvaldību saskaņā ar Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (KBD) stratēģiskajiem mērķiem un mērķrādītājiem, tostarp AICĪ 11. mērķi saskaņā ar Stratēģisko bioloģiskās daudzveidības plānu 2011.–2020. gadam un tā pēcpasākumiem, un citiem efektīviem konkrētām teritorijām paredzētiem saglabāšanas pasākumiem jūras un piekrastes bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un atjaunošanai un UZSVER, cik svarīga ir ekosistēmā balstīta pieeja, lai efektīvi aizsargātu jutīgu jūras un piekrastes ekosistēmu bioloģisko daudzveidību;
10. UZSVER, ka ir nekavējoties jārīkojas, lai novērstu aizvien pieaugošos apdraudējumus un to kumulatīvo ietekmi uz mūsu okeāniem, jūras un piekrastes teritorijām, – piemēram, klimata pārmaiņas, bioloģiskās daudzveidības zudumu, paskābināšanos, eutrofikāciju un hipoksisku teritoriju paplašināšanos, piesārņojumu ar bīstamām un kaitīgām vielām, invazīvas svešzemju sugas, jūras piedrazojumu un mikroplastmasu, zemūdens troksni, jūras resursu pārmērīgu izmantošanu un nelikumīgas darbības;
11. ATZĪST progresu, kas panākts kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) ietvaros, lai nodrošinātu, ka zivsaimniecība ir ilgtspējīga no vides, ekonomiskā un sociālā viedokļa, un atkārtoti apstiprina, ka ir jāturpina pilnībā īstenot KZP, tostarp izkraušanas pienākumu, daudzgadu pārvaldības plānus un politikas reģionalizāciju, ievērojot maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu, kā arī efektīvu kontroli un izpildi;
12. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka līdz minimumam ir jāsamazina zvejas darbību negatīvā ietekme uz jūras vidi, tostarp līdz minimumam jāsamazina vaļveidīgo, jūras putnu, rāpuļu un citu jutīgu sugu piezvejas, tajā pašā laikā saglabājot mērķi nodrošināt ilgtspējīgu pārtikas ieguvu no jūras;

13. Uzsver nozīmīgo ieguldījumu, ko ES kosmosa jomas darbības, programmas un infrastruktūra sniedz jūras vides aizsardzībai, klimata pārmaiņu ietekmes novērtējumam, ilgtspējīgas ES zilās ekonomikas veicināšanai un jūras satiksmes drošības uzlabošanai;
14. ATZĪST, cik svarīgas ir augsta līmeņa konferences un pasākumi okeānu jomā, piemēram, 2020. gadā Lisabonā paredzētā Apvienoto Nāciju Organizācijas konference 14. IAM īstenošanas atbalstam, 2019. gada konference "Mūsu okeāns" Oslo un 2020. gadā Palau plānotā konference "Mūsu okeāns", kuros tiek meklēti risinājumi ar okeāniem saistītiem jautājumiem, apvienojot politiku, pārvaldību, tehnoloģiju, zinātnisko un tehnisko atbalstu un finanses un izveidojot platformu valdībām, organizācijām un uzņēmumiem attiecībā uz konkrētām un izvērtējamām saistībām un darbībām, kuru mērķis ir veicināt tīrus, veselīgus un produktīvus okeānus;
15. UZSVER, ka ir būtiski pastiprināt jūras un jūrlietu pētniecību un uzlabot zināšanas par jūrā veikto darbību ietekmi; ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES un tās dalībvalstu ciešo iesaistīšanos Apvienoto Nāciju Organizācijas Okeānu ilgtspējīgas attīstības zinātnes desmitgadē (2021–2030);
16. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka ir jānodrošina vienlīdzīgi konkurences apstākļi, kuru pamatā ir pienācīgas kvalitātes nodarbinātība un sociālā ilgtspēja zilajā ekonomikā, tostarp zivsaimniecībā, veicinot un efektīvi piemērojot pamatprincipus un pamattiesības darbā un attiecīgās starptautiskās konvencijas, piemēram, SDO 2006. gada Konvenciju par darbu jūrniecībā un 2007. gada Konvenciju par darbu zvejniecībā;

I. OKEĀNI UN KLIMATA PĀRMAIŅAS

17. PAUŽ atzinību par Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) darbu; PAUŽ GANDARĪJUMU par Īpašo ziņojumu par okeāniem un kriosfēru klimata pārmaiņu apstākļos, ko *IPCC* apstiprināja savā 51. sesijā 2019. gada septembrī, kurš konkrēti palīdz veidot izpratni un uzlabo informētību par to, kā klimata pārmaiņas ietekmē okeānus un to ekosistēmas; PAUŽ DZIĻAS BAŽAS par īpašā ziņojuma nozīmīgajiem konstatējumiem; PAUŽ DZIĻAS BAŽAS par aizvien straujāko jūras līmeņa celšanos, ko izraisa pastiprinātā ledus segu kušana un okeānu termiskā izplešanās; AICINA Komisiju analizēt ziņojuma konstatējumus un ierosināt rīcībpolitikas risinājumus; AICINA pastiprināt politikas pasākumus visos pārvaldības līmeņos;
18. PAUŽ ATBALSTU *COP25* prezidentvalstij Čīlei, kas izvirzījusi okeānus par vienu no savām īpašajām prioritātēm *COP25*; UZSVER, ka klimata pārmaiņas, okeānu degradācija un bioloģiskās daudzveidības zudums ir cieši savstarpēji saistīti; PAUŽ AICINĀJUMU pēc ciešākas sadarbības un sinerģijām ar okeāniem un klimatu saistītos jautājumos – gan starp attiecīgajām ANO konvencijām, gan ar citiem starptautiskiem un reģionāliem procesiem, kuri saistīti ar okeāniem;
19. AKCENTĒ, ka pilnīga Parīzes nolīguma īstenošana ir vissvarīgākā rīcība okeānu aizsardzībā, jo īpaši ar pastiprinātiem siltumnīcefekta gāzu samazināšanas pasākumiem, kuriem ir ļoti būtiska nozīme, lai mazinātu negatīvu ietekmi, piemēram, sasilšanu, paskābināšanos, skābekļa zudumu un jūras līmeņa celšanos; AR BAŽĀM NORĀDA, ka ir palielinājies risks sasniegt sliekšni, kad pārmaiņas okeānos kļūst straujas un neatgriezeniskas;
20. UZSVER – lai klimata pārmaiņu apstākļos palielinātu okeānu izturētspēju, ir svarīgi pastiprināt rīcību, ar ko samazina citus antropogēnās slodzes veidus okeānos, piemēram, piesārņojumu ar barības vielām, bīstamām vielām, organiskajām vielām un piedrazojumu ar plastmasu, kā arī pasākumus ar mērķi atjaunot un saglabāt jūras ekosistēmas, tostarp dabā rodamus risinājumus;

21. UZSVER, ka ir steidzami jāpanāk, lai globālie kuģu pārvadājumi kļūtu ilgtspējīgāki; AR BAŽĀM ATZĪMĒ, ka tiek prognozēts ievērojams jūras transporta radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju pieaugums salīdzinājumā ar pašreizējo līmeni; ATBALSTA Starptautiskās Jūrniecības organizācijas (SJO) mērķi samazināt starptautiskās kuģniecības radītās CO₂ emisijas atbilstīgi Parīzes nolīguma mērķiem attiecībā uz temperatūras samazināšanu; AICINA SJO ātri īstenot sākotnējo stratēģiju kuģu radīto SEG emisiju samazināšanai; MUDINA ātri pabeigt un panākt vienošanos SJO Jūras vides aizsardzības komitejā (*MEPC*) par efektīviem īstermiņa pasākumiem, lai līdz 2023. gadam samazinātu SEG emisijas starptautiskajā kuģošanā;

II. STARPTAUTISKĀ OKEĀNU PĀRVALDĪBA

22. IR GANDARĪTA par ziņojumu "Starptautiskās okeānu pārvaldības uzlabošana – divi gadi progresa" un uzsver nozīmīgo ES ieguldījumu starptautiskās pārvaldības satvara uzlabošanā, okeānu diplomātijas un starptautiskās sadarbības okeānu jomā stiprināšanā, okeānu noslodzes samazināšanā un starptautiskās okeāna izpētes un datu nostiprināšanā; ATBALSTA Starptautiskās okeānu pārvaldības darbakārtības pēcpasākumus un turpmāku izstrādi un MUDINA izveidot ES ieinteresēto personu forumu, kas veltīts okeāniem un jūrām visā pasaulē;
23. ATZĪST Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (KBD) darba nozīmi un UZSVER, cik ļoti svarīgs ir pasaules bioloģiskās daudzveidības satvars laikposmam pēc 2020. gada, un nepieciešamību izvirzīt vērienīgus un reālistiskus mērķus, kuri sekmētu rīcību un ļautu efektīvi izsekot progresam, tostarp attiecībā uz jūras un piekrastes bioloģisko daudzveidību;
24. UZSVER savu apņemšanos līdz 2020. gadam noslēgt vērienīgu starptautisku juridiski saistošu instrumentu saskaņā ar ANO Jūras tiesību konvenciju attiecībā uz jūras bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas nav valstu jurisdikcijā (*BBNJ*);

25. UZSVER, ka 2020. gada jūnijā Lisabonā notiks ANO Okeānu konference, kas būs svarīgs pagrieziena punkts, lai pārskatītu progresu, kas panākts ilgtspējīgas attīstības mērķa Nr. 14 īstenošanā; UZSVER, ka ir jāuzņemas svarīga loma un pilnībā jāiesaistās minētās konferences sagatavošanā un jāpalīdz veicināt progresu, lai nodrošinātu visu mērķu savlaicīgu īstenošanu;
26. AICINA ES un tās dalībvalstis, izmantojot savu starptautisko sadarbību un attīstības politiku, tostarp ES un ĀKK partnerību, arī turpmāk veicināt un veidot spējas attiecībā uz labāku okeānu pārvaldību, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un atjaunošanu, mazināt okeānu noslodzi, tostarp kumulatīvo noslodzi, un veicināt ilgtspējīgas zilās ekonomikas un ilgtspējīgas zivsaimniecības attīstību, to darot sadarbībā ar starptautiskām organizācijām un citiem attiecīgiem partneriem un ieinteresētajām personām; ATZINĪGI VĒRTĒ okeānu iekļaušanu sarunās par kārtību pēc Kotonū nolīguma darbības beigām;
27. UZSVER, ka ir svarīgi līdz 2020. gadam panākt vienošanos PTO, lai aizliegtu konkrētus zvejas subsīdiu veidus, kas veicina pārmērīgu kapacitāti un pārzveju, un likvidētu subsīdijas, kas dod ieguldījumu NNN zvejā;
28. UZSVER, ka ir svarīgi pastiprināt ES pasākumus pasaules mēroga cīņā pret NNN zveju, jo īpaši, lai nodrošinātu, ka Eiropas Savienībā importētie zvejniecības produkti tiek iegūti no zvejas darbībām, kas veiktas saskaņā ar piemērojamiem saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem; ATBALSTA pilnīgas neieciešības pieeju NNN zvejai, balstoties uz esošajiem dialogiem ar trešām valstīm un nodrošinot jaunu tehnoloģiju ieviešanu, lai efektīvi risinātu šo problēmu;
29. UZSVER pienākumu, kas noteikts *UNCLOS* un Nolīgumā par *UNCLOS* noteikumu īstenošanu attiecībā uz mainīgas dislokācijas zivju krājumu un tālu migrējošo zivju sugu krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu, sadarboties attiecībā uz mainīgas dislokācijas un tālu migrējošo zivju krājumu un visu zivju krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu atklātā jūrā, kā arī reģionālo zvejniecības pārvaldības organizāciju būtisko lomu, lai nodrošinātu gan to pārziņā esošo krājumu, gan to ekosistēmas ilgtermiņa saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; ATZĪST, ka ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumi ir savstarpēji izdevīgas sadarbības formas, kas virza centienus un līdzekļus uz to, lai pastiprinātu zinātnes un kontroles spējas zivsaimniecībā un atbalstītu partnervalstis to ilgtspējīgas zivsaimniecības politikas izveidē;

30. PAUŽ GANDARĪJUMU par okeāna partnerībām starp ES un Ķīnu un starp ES un Kanādu; ATZINĪGI VĒRTĒ šo partnerību ietvaros izstrādātos sadarbības pasākumus, piemēram, ES un Ķīnas zilo partnerību okeānu forumam, kas ir līdzeklis, ar ko panākt labāku globālo pārvaldību un politikas saskaņotību attiecībā uz okeāniem; ATBALSTA turpmāko okeānu partnerību izveidi;

III. ILGTSPĒJĪGA ZILĀ EKONOMIKA

31. UZSVER 2019. gada ziņojumā par zilo ekonomiku ietvertos konstatējumus; IR GANDARĪTA par jaunas pieejas izstrādi ilgtspējīgai zilajai ekonomikai; UZSVER, ka koordinēta zilās ekonomikas nozaru pārvaldība ir būtiska, lai nodrošinātu ilgtspējīgu zilo ekonomiku;
32. ATZĪST, ka zilajai ekonomikai ir svarīga nozīme Savienības integrētās jūrlietu politikas ietvaros; ATKĀRTOTI APSTIPRINA integrētās jūrlietu politikas nozīmi koordinētas un saskaņotas lēmumu pieņemšanas veicināšanā un ilgtspējīgas izaugsmes sekmēšanā;
33. UZSVER, ka ierastās nozares, piemēram, piekrastes un jūras tūrisms, dzīvie jūras resursi, tostarp ilgtspējīga zivsaimniecība, nedzīvie jūras resursi, ostu darbība, kuģubūve, jūras tehnoloģijas un jūras transports, joprojām ir Savienības zilās ekonomikas galvenie pīlāri un tajā sniedz vislielāko ieguldījumu; UZSVER, ka turpmākai zilās ekonomikas attīstībai ir jāatbilst ilgtspējas principiem; IESAKA pievērst īpašu uzmanību jaunajām nozarēm, piemēram, zilajai enerģijai, zilajai bioekonomikai un biotehnoloģijai, kā arī atsāļošanai, jo tās piedāvā ievērojamu zilās ekonomikas ilgtspējīgas attīstības potenciālu un mazina klimata pārmaiņas;
34. AKCENTĒ digitalizācijas svarīgumu, ņemot vērā nozīmīgo potenciālu, kāds pastāv attiecībā uz jūras un jūrlietu nozares tehnisko un operacionālo aspektu optimizāciju, līdz ar priekšrocībām, ko sniedz emisiju samazināšana kuģniecībā;

35. UZSVER okeāna ievērojami lielo potenciālo ieguldījumu jūras atjaunojamo energoresursu enerģijā; ATZINĪGI VĒRTĒ dalībvalstu kopīgo apņemšanos līdz 2030. gadam četrkāršot Eiropas atkrastes atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanas jaudu savos valsts enerģētikas un klimata plānos; NORĀDA uz Komisijas 2018. gada paziņojumā par tīru planētu minētajām aplēsēm, ka līdz 2050. gadam ceturtdaļa no ES elektroenerģijas ražošanas jaudas tiks iegūta atkrastē; UZSVER maza trofiskā līmeņa akvakultūras potenciālu ražot proteīnu ar mazām siltumnīcefekta gāzu emisijām, kā tas ir uzsvērts Komisijas galveno zinātnisko padomdevēju ziņojumā par pārtiku no okeāniem;
36. ATKĀRTOTI APSTIPRINA koordinētas pieejas svarīgo nozīmi, īstenojot Jūras telpiskās plānošanas direktīvu un Jūras stratēģijas pamatdirektīvu kā galvenos instrumentus, ar kuriem piemērot ekosistēmas pieeju nolūkā nodrošināt okeānu un jūru resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu; PAUŽ GANDARĪJUMU par progresu, kas valstu, jūras baseinu, Savienības un pasaules līmenī panākts jūras telpiskās plānošanas īstenošanā, lai nodrošinātu saskaņotību ar vides, sociālajiem un ekonomiskajiem mērķiem; UZSVER, ka ir svarīgi koordinēt rīcību valstu starpā un daudzpusēju konvenciju un organizāciju ietvaros;
37. ATZĪST, ka lielākām publiskām un privātām investīcijām ir izšķirīga nozīme, lai panāktu inovatīvu un ilgtspējīgu zilo ekonomiku ES un pasaulē;
38. ATZINĪGI VĒRTĒ *BlueInvest*, lai palīdzēt maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) laist tirgū novatoriskus un ilgtspējīgus jaunus produktus un pakalpojumus, šajā sakarā piedāvājot pasākumu kopumu, kas ietver padomdošanu, dotācijas un investoru piemeklēšanu; MUDINA veikt pasākumus, lai ar Eiropas Stratēģisko investīciju fonda garantiju palīdzību samazinātu risku ieguldītājiem;
39. PAUŽ GANDARĪJUMU par Ilgtspējīgas zilās ekonomikas finanšu iniciatīvu un principiem, ar ko papildina esošos satvarus ilgtspējīga finansējuma jomā, un ATZĪST, ka svarīga nozīme ir atbilstībai, pārredzamībai un informācijas sniegšanai, kā arī to, ka pastāv konkrētas ar ieguldījumiem saistītas problēmas okeānu kontekstā;

40. UZSVER, ka Eiropas Jūras dienas konference ir svarīgs pasākums, kas palīdz attīstīt jūrlietu nozari Eiropā; APSVEIC Portugāli ar 2019. gada 15.–16. maijā Lisabonā sekmīgi sarīkoto Eiropas Jūras dienas konferenci un CERĪGI GAIDA nākamo konferenci, kas 2020. gadā tiks rīkota Korkā, Īrijā;
41. ATZĪST, ka svarīga nozīme ir reģionālajai sadarbībai jūrlietās un ES jūras baseinu stratēģijām un iniciatīvām, kuras dod iespēju izstrādāt attiecīgi pielāgotus pasākumus; ATZĪST Eiropas Savienības jūras baseinu stratēģiju un iniciatīvu papildināmību ar ES makroreģionālajām stratēģijām, tostarp ar Savienības kaimiņattiecību politikas mērķiem; AICINA attiecīgās dalībvalstis, plānojot un īstenojot atbilstošos finansēšanas instrumentus, ņemt vērā ES jūras baseinu stratēģijās un iniciatīvās, kā arī Savienības Tālāko reģionu stratēģijā paredzētās prioritātes, konkrētos mērķus un darbības;

IV. JŪRAS PIEDRAZojUMS UN PLASTMASAS ATKRITUMI

42. AR BAŽĀM NORĀDA, ka strauji pieaug jūras piedrazojuma līmenis, tostarp ar plastmasas atkritumiem un mikroplastmasu, kas pasaules mērogā rada nopietnas vides problēmas, jo tiek apdraudēta vide, ekosistēmas un bioloģiskā daudzveidība, kā arī ekonomika un veselība, un ka tam būtu jāvelta tūlītēja uzmanība un rīcība;
43. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ir pieņemta Direktīva par vienreizlietojamiem plastmasas izstrādājumiem un jaunā Direktīva par ostas atkritumu pieņemšanas iekārtām; ATBALSTA, ka tiek pilnībā īstenotas atlikušās ar jūras piedrazojumu saistītās darbības, kuras paredzētas ES stratēģijā attiecībā uz plastmasu;
44. ATZĪST, ka jūras piedrazojums ne tikai būtiski ietekmē jūras ekosistēmas, bet arī jau tagad rada papildu izmaksas un zaudētos ieņēmumus zilajai ekonomikai, jo īpaši zvejniecības, akvakultūras un tūrisma jomā, un izraisa problēmas jūras transporta nozarē;

45. ATBALSTA, ka pāreja uz aprites ekonomiku tiek īstenota ar plašu pasākumu kopumu, kuru mērķis ir līdz minimumam samazināt jūras piedrazojumu un atkritumu radīšanu; ATZINĪGI VĒRTĒ reģionālās un vietējās partnerības un publiskā un privātā sektora partnerību konsorcijs, kuru mērķis ir attīstīt atkritumu apsaimniekošanu, tostarp plastmasas atkritumu savākšanu no piekrastes teritorijām, notekūdeņu attīrīšanu un ostas atkritumu pieņemšanas iekārtu uzlabošanu; AKCENTĒ, ka ir būtiski pastiprināt globāla mēroga darbības nolūkā novērst plastmasas piedrazojuma un citu kaitīgu vielu nonākšanu vidē un jo īpaši okeānos, tostarp apsverot starptautisku nolīgumu, ar ko risināt piesārņojuma ar plastmasu, īpaši jūras piesārņojuma ar plastmasu, jautājumus;
46. ATZINĪGI VĒRTĒ attiecīgo rezolūciju pieņemšanu ANO Vides asamblejas ceturtajā sanāksmē; AR GANDARĪJUMU NORĀDA, ka attiecīgas deklarācijas ir pieņēmuši Dienvidaustrumāzijas valstu asociācijas (*ASEAN*) valstu vadītāji un G20 valstu vadītāji.

V. ZINĀŠANAS PAR JŪRU

47. UZSVER – risku nodarīt neatgriezenisku kaitējumu ekosistēmām un ar ieguldījumiem zilajā ekonomikā saistīto risku var ievērojami samazināt tad, ja ir labākas zināšanas par jūras vides stāvokli un dinamiku;
48. ATGĀDINA par nozīmīgajiem ieguldījumiem, kas izdarīti ar Pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" starpniecību; ATZINĪGI VĒRTĒ programmā "Apvārsnis Eiropa" iekļauto uzdevumu jomu, kas attiecas uz veselīgiem okeāniem, jūrām un piekrastes un iekšzemes ūdeņiem;
49. AKCENTĒ vērtīgo ieguldījumu, ko ES Zemes novērošanas un globālā monitoringa sistēma *Copernicus*, tostarp tās pakalpojumi jūras, klimata pārmaiņu un drošības jomā, sniegusi svarīgu satelītdatau par okeāniem vākšanā;

50. ATZĪST, ka tādas datu izplatīšanas iniciatīvas kā, piemēram, Eiropas Jūras novērojumu un datu tīkls (*EMODNET*), *Copernicus* jūras pakalpojums un atvērto datu politika, ko veicina ar pamatprogrammu "Apvārsnis 2020", jau ir ievērojami uzlabojušas datu un datu produktu pieejamību un sniedz piemērus starptautiskajiem partneriem; UZSVER instrumentu un infrastruktūras koplietošanas nozīmi zināšanu par jūru veicināšanā; AKCENTĒ turpmākas rīcības nepieciešamību, lai novērstu trūkumus saistībā ar novērošanas nostiprināšanu un datu pieejamību un savstarpējo izmantojamību;
51. ATZĪST nepieciešamību uzlabot prasmes, lai ņemtu vērā tehnoloģisko progresu, un ar nepacietību gaida plānu stratēģijai par prasmēm kuģubūvē un atjaunojamo energoresursu enerģijas jomā, kuru šobrīd gatavo nozaru prasmju apvienība; UZSVER, ka ir vajadzīga spēcīga ES stratēģija, lai zilās izglītības stiprināšanas un zilo darbvietu veicināšanas nolūkā saglabātu un attīstītu jūrlietu prasmes;
52. UZSVER, ka ir ļoti būtiski Eiropas mērogā uzlabot zināšanas par okeāniem un mudināt ieinteresētās personas aktīvi iesaistīties rīcībā un tīklošanā jautājumos, kas saistīti ar okeānu saglabāšanu, lai uzlabotu okeānu un jūru pārvaldību;

VI. JŪRAS DROŠĪBA UN UZRAUDZĪBA

53. ATGĀDINA, ka svarīgi ir garantēt augsta līmeņa jūras drošību ES un pasaules mērogā saskaņā ar ES Jūras drošības stratēģiju (ESJDS) un tās atjaunināto rīcības plānu ⁶, kuru mērķis ir aizsargāt ES iedzīvotājus un ES dalībvalstu ūdeņus un attīstīt ilgtspējīgu zilo ekonomiku; AICINA dalībvalstis uzlabot koordināciju jūras drošības jomā;

⁶ 10494/18.

54. UZSVER jūras uzraudzības nozīmi ESJDS kontekstā un PAUŽ GANDARĪJUMU par progresu, kas panākts saistībā ar vienotas informācijas apmaiņas vides (*CISE*) izveidi jūrlietu jomā un konkrētāk – par pāreju uz darbības posmu, ko pārvalda Eiropas Jūras drošības aģentūra; MUDINA visas dalībvalstis un attiecīgās Savienības aģentūras un struktūras piedalīties šajā posmā, lai nodrošinātu, ka – ņemot vērā citas brīvprātīgas iniciatīvas un tīklus un atbilstīgi pastāvošajām Savienības obligātajām sistēmām – tiek plaši īstenoti *CISE* sniegtie sadarbības risinājumi ar jūrlietām saistītas informācijas apmaiņai starp nozarēm un pāri robežām; Ar interesi ŅEM VĒRĀ notiekošās diskusijas par iespējamu koordinētu klātbūtni jūrā;
55. MUDINA ar reģionālas pieejas starpniecību atjaunot saistības attiecībā uz jūras drošību un UZSVER, ka – pilnīgā koordinācijā ar ESJDS – būtu jāveicina citas attiecīgās ES nozaru un reģionālās stratēģijas un politikas nostādnes, kas piemērojamas Eiropas jūrām un jūras apakšbaseiniem;

VII. TĀLĀKIE REĢIONI UN AIZJŪRAS ZEMES UN TERITORIJAS

56. UZSVER, ka tālākie reģioni un aizjūras zemes un teritorijas ir īpaši neaizsargātas pret klimata pārmaiņām, kas ietekmē to piekrastes ainavu, to ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību;
57. ATKĀRTOTI APSTIPRINA integrētās jūrlietu politikas un Eiropas jūrlietu un zivsaimniecības politikas nozīmi tālākajos reģionos, lai veicinātu ilgtspējīgu izaugsmi un zilās ekonomikas darbību; ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, kas kopš 2017. gada paveikts saskaņā ar Savienības stratēģiju "Stiprāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem", jo īpaši tādās jomās kā pielāgošanās klimata pārmaiņām un zilā ekonomika;
58. ATZINĪGI VĒRTĒ darbu, kas saistībā ar aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Savienību ir paveikts ar okeāniem saistītos jautājumos, piemēram, zilās ekonomikas veicināšana, klimata pārmaiņu mazināšana un pielāgošanās klimata pārmaiņu ietekmei, katastrofu riska mazināšanas, jūras bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu ilgtspējīgas pārvaldības un saglabāšanas veicināšana, ilgtspējīga ūdens resursu apsaimniekošana, jūras telpiskā plānošana un integrēta piekrastes zonu pārvaldība, sadarbība starptautisko okeānu resursu jomā, un Arktikas jautājumos;

VIII. ARKTIKA

59. PAUŽ DZIĻAS BAŽAS, ka Ziemeļu Ledus okeāna reģions ir starp tiem, kurus visvairāk ietekmē klimata pārmaiņas, un ka sasilšana tajā vairāk nekā divas reizes pārsniedz globālo vidējo rādītāju; ATZĪST, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš Arktikas unikālajai un trauslajai jūras videi, un joprojām apņemas, cieši sadarbojoties ar starptautiskajām organizācijām un Arktikas reģiona valstīm, to aizsargāt pret cilvēka darbības negatīvo ietekmi, tostarp pastiprinot jūras zinātnisko pētniecību, un mudina īstenot Arktikas Padomes nolīgumu par starptautiskās zinātniskās sadarbības Arktikas jautājumos pastiprināšanu, lai panāktu lielāku efektivitāti un lietderīgumu zinātnisko atziņu par reģionu izveidē; ATZĪST Arktikas Padomes centienus iekļaut savā darbā tradicionālās un vietējās zināšanas;
60. UZSVER, ka jebkāda veida kuģošanai Arktikā vajadzētu būt drošai un ilgtspējīgai, ņemot vērā SJO izvirzīto siltumnīcefekta gāzu samazināšanas mērķi; ATZINĪGI VĒRTĒ SJO centienus samazināt starptautiskās kuģniecības radīto melnā oglekļa emisiju ietekmi uz Arktiku; UZSVER, ka liela nozīme ir SJO Polārā kodeksa saskaņotai īstenošanai un ievērošanai, specializētai jūras uzraudzībai, jo īpaši ciešai un efektīvai sadarbībai meklēšanas un glābšanas jomā un ārkārtas situāciju novēršanai, sagatavotībai šādām situācijām un reaģēšanai uz tām;
61. UZSVER, ka lai uzlabotu drošību Arktikā, ir svarīgi turpināt attīstīt polārā loka sadarbību meteoroloģijas un okeanogrāfijas jomā; ATGĀDINA, ka liela nozīme ir tādai sinerģijai starp *Galileo* un *Copernicus* attiecībā uz drošu kuģošanu un vides monitoringu, kas atbilst Arktikas reģionā mītošu lietotāju vajadzībām; MUDINA Eiropas *GNSS* aģentūru izmantot šādas sinerģijas, izstrādājot daudzdimensionālas (pozicionēšanas/Zemes novērošanas/satelītsakaru) lietojumprogrammas.
62. ATZĪST pieaugošo ģeopolitisko interesi par Arktiku un UZSVER, ka ir būtiski, lai Arktika arī turpmāk būtu zema saspīlējuma un aktīvas sadarbības reģions;

63. AR INTERESI GAIDA, ka Komisija un Augstais pārstāvis atjauninās ES Arktikas politiku, tostarp 2016. gada kopīgo paziņojumu, ņemot vērā jaunus izaicinājumus un iespējas un aizvien pieaugošo starptautisko interesi;
64. AKCENTĒ vērtīgo ieguldījumu, kuru ir sniegusi Arktikas Padome un tās darba grupas, kas nodrošina forumu Arktikas jūras vides aizsardzībai un ilgtspējīgai izmantošanai, kā arī apņemšanos apspriesties un sadarboties ar Arktikas pamatiedzīvotājiem un vietējām kopienām un atbalstīt to jēgpilnu iesaistīšanos Arktikas Padomes darbā;
65. ATZINĪGI VĒRTĒ programmu, saskaņā ar kuru Islande vadīs Arktikas Padomi laikposmā no 2019. gada līdz 2021. gadam un kurā Arktikas jūras vide ir izcelta kā viena no tās prioritātēm; PAUŽ GANDARĪJUMU par Arktikas Padomes darbu pie reģionālā rīcības plāna izstrādes jūras piedrazojuma jautājumos;
66. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka ES un deviņas valstis 2018. gada 3. oktobrī Ilulisatā, Grenlandē, parakstīja nolīgumu, kura mērķis ir novērst neregulētu zvejniecību atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā, un MUDINA panākt nolīguma ātru stāšanos spēkā;
67. PAUŽ GANDARĪJUMU par Savienības un Zviedrijas kopīgi rīkoto ES Arktikas forumu, kurš 2019. gada 3. un 4. oktobrī notika Ūmeo un kurā tika aizsāktas diskusijas par turpmāko ES Arktikas politiku.
-